tāto tpe quāto tenuit pecuniā vsurarij: deducunt ḡ naturalē obligat͛dem ī ciuilē qđ ñ lȝ: vt scripsi.e.ti.ꝯsuluit.ibi scribit Jo.ꝛ Gof.xiiij.q.iij.c.i.
a ¶ Exquisitis.s.i.de here.statutum.li.vi.
b ¶ Decetero. quo ad penā excōicationis quā imponit.ſ.respicit futura: ratio tamen cōstitutionis est antiqua.e.ti.cum tu.Jo.an.
c ¶ Facere.qđ si fiat sta tutū ꝙ nullus pro vsu ra recipiat vltra duos đ na.pro libra in mēse vꝫ ꝙ locuȝ hēat pena: qua si de pluri negando vi deaꝫ de tāto ꝓcedere.de psum.nōne.cū ꝯcor.ꝯ riam puto.e.ti. quanto de treu.ꝛ pace.c.i.
d ¶ Dictare. concor.ne de.vel mo.sententiam.
e ¶ Judicare.đ scriben tibus iudicata non expri mit sicut in decre.noue rit.de sen.excō.
f ¶ Incurrāt.incōtinen ti sine tpis interuallo: et vide quod scripsi in de cre.nouerit sup ꝟbo sta tutarios.
g ¶ Ptātē.sic ergo in telligaꝫ de sen.ex.noue rit ꝛ ibi no.per Inno.ꝛ Hosti.ꝛ.e.ti.grauē.ꝛ ī telligo de potestate iu ris ꝛ facti.
h ¶ Tres mēses.ī decre. nouerit. danꝫ duo tm̄: sed casus sunt diuersi: ꝛ ibi statutū erat ꝯ liberta tē eccl͡ie h alias iniquū.
i ¶ Eoꝝ.s. statutoꝝ: ꝛ .h.d.q: qñqȝ nō statuūt talia ſȝ assuescunt.i.ī cō suetudineȝ deducunt.
k ¶ Obseruare.vt scri psi fm̄ Inno.in decre. nouerit obseruātes.nisi sint de psonis expressis excōicati non sunt.
l ¶ Dolose.satis scripsi de emp.ꝛ ven.ad nostram.

sis coloribus ꝛ fraudibus exq̄sitis[a] repetitionem īpediunt earundem. ¶ Nos igiꝫ pniciosis his ausibus obuiare volētes sacro approbāte ꝯcilio statuimus: vt qcūqȝ cōitatū ipsaꝝ ptātes capitanei rectores cō sules iudices ꝯsiliarij aut alij quis officiales statuta hmōi decetero[b] fa cere[c] scribere vł dictare[d]: aut q solꝫ uanꝫ vsure: vel q solute cum repe tuntur non restituantur: plene ac li bere sciēter iudicare[e] psumpserint sniam excōicationis īcurrāt[f]: ean dē ēt sniaȝ īcursuri: nisi statuta hu iusmodi hactenus edita de libris cōitatū ipsaꝝ si sup hoc ptāteȝ[g] ha buerint īfra tres[h] mēses deleuerint aut si ipsa statuta siue ꝯsuetudines effectū eoꝝ[i] hñtes quoquomō psū pserint obseruare[k]. ¶ Ceteꝝ q: fe neratores sicut plurimuȝ ꝯtractus vsurarios occulte ineunt ꝛ dolose[l] q vix ꝯuinci pñt de vsuraria pra uitate ad exhibēdū cum de vsuris ageꝫ[m] suarū codices[n] rōnū[o] cēsura[p] ipsos[q] decernimus ecclesiastica cō pellēdos[r]. ¶ Sane si qs[s] in illum errorē īciderit: vt ptinaciter[t] affir mare[v] psumat exercere vsuras nō esse pctm̄[x]: decernim⁹ eū velut hē ticū[y] puniēdū: locoꝝ nihilominus ordinarijs ꝛ heretice prauitatis in q̄sitoribus districtius iniungentes vt cōtra eos quos de errore huius modi diffamatos iuenerint aut su spectos: tanquam contra diffama tos vel suspectos de heresi ꝓcede re non omittant[z].

Rubrica. De excessibus prelatoꝝ.

¶ Clemens.v.in concilio vien.

¶ Prouiderat Gre.ꝯtra.xxvij. grauamina q̄ prelati religiosis īfe rebāt co.ti.nimis.i.ꝛ.ij.hoc vero ꝯciliū ꝓuidet cōtra.xxx.a qb⁹ pla tos cessare pcipit: ꝛ p suos subdi tos cessari facere iubens ipsoꝝ pui legia ꝛ iura seruari.h.d.Jo.an.

Requēs ꝛ assidua nos quorūdā religiosoꝝ q̄ rela circūstrepit[a] q ple riqȝ epi ꝛ eoꝝ supiores[b] ac ceteri ec clesiarum plati ipsorū religiosorū getē iniuste in subsequētib⁹ multi pliciter īgetāt[c]. ¶ Quidā.n.exē ptos capiunt[a] ꝛ īcarcerāt in casib⁹ nō ꝯcessis a iure[b]. ¶ Quidā[c] p gra uium īterminationē[d] penaꝝ īpedi unt ne ōbētes exēptis decimas seu reddit[e] illos soluāt eisdē: neue[e] ali q missas eoꝝ audiāt[f]: molētes[g] in molēdis ꝛ coquētes ī furnis eoꝝ: ¶ Seruientes quoqȝ ꝛ vasallos ꝛ domesticos[h] eorūdem vel alios q̄ liter cūqȝ cōtrahētes ꝛ participan tes cū ipsis suspēdūt īterdicūt ꝛ ex cōicāt absqȝ cā[i] rōabili ꝓ libito vo

non obstat: q: ibi necesse ē plene ꝓbari tenorē: nō fit ergo māgnū pīudiciū si su per amissione staꝫ iuramēto: facit de ꝓba.ex insinuatione.ſȝ cognosco vsurariū q nō dicit rōnes in libro sed in cedulis q̄s stati dilacerat solutis creditorib⁹ ꝛ vsu ris: si tali succederet heres nō vsurarius sed alias fide dignus statim videreꝫ sta ri iuramēto: si huic rei fama cōsentit.đ testi.ꝑterea.de ꝓba.cū cām.đ psum.il lud.ꝛ hoc casu vel qñ alias nō posset haberi posset recurri ad suffragiū decre.ad nostram.ij. de iureiur.
s ¶ Si qs vsurarius vel non ꝛ sic no.ꝙ iura nō soluȝ puniunt vsurarios de quoꝝ pena.co.ti. q: in oīb⁹.ꝛ.c.pterea ꝛ.c.quā quā lib.vi.ſȝ ēt puniūt fauen tes q.s.ad hoc op⁹ alienigenis domos ꝯcedūt vel tales in ter ris suis habitare pmittunt.co. ti.vsurariū.lib.vi. Item fauen tes p modū đ quo.s.i.rñ.gra uius aūt puniunꝫ fauentes per modū expressum: ꝛ sic pȝ plus puniri auctorizantē quā facien tem.de hoc de offi.dele.c.i.
t ¶ Pertinaciter. habetur hoc verbū.s.ca.cōpi. de sum.tri. .c.vno.§.porro.ꝛ ibi exposui.
v ¶ Affirmare.vide qđ no.de sum.tri.c.i.li.vi.in vlti.glo.
x ¶ Non esse peccatum.ꝛ ex his aliq dicūt vsurariū nō obliga tū restitutioni.alij fatenꝫ eū re stitutioni obligatū: ſȝ sicut mu tuū cōmodatū vel depositū re cipiēs facta restitutione ad quā obligat⁹ est nō penitet: ita vsu rari⁹ facta restōne vsure penite re non teneꝫ.ſȝ hoc ē falsum: qa obligat⁹ restōni ex delicto furto vsura rapina vł simili modo ēt post restitutionem hȝ penitere. de homi.sicut dignū.§.eos.đ fur.c.vlti.de rap.c.ij.đ iniur. siqs domū.cuȝ si.ꝛ vide quod no. Hostien.in summa de pe nis.in vlti.col.ꝟ.sed nunquid sufficit ꝛ sequentibus.
y ¶ Hereticum.nō solū ē here ticus male sentiens de articulis fidei vel sacramētis ecclesie.đ hereticis.ad abo lendam.in prin.sed etiā qui puersuȝ habet dogma vel falsas vel nouas opinio nes gignit aut sequiꝫ.xxiiij.q.iij.inter scisma ꝛ heresiȝ.ꝛ.c.hereticus.istud auteȝ est ꝯ doctrinā ecclesie.e.ti.c.iiij.ꝛ.c.cū tu.in fi. Judei vero q dicūt hoc inducen tes auctoritatē deutero.xxiij. Nō feneraberis fratri tuo: pro qbus facere videꝫ. xiiij.q.iiij.ab illo.nō includunꝫ hac ꝯstitutione: q: nō cadit ī illos ꝓprie heresis q̄ diuisiōeȝ notat: sed ipsi nunquā in vnitate fuerūt. Item certū est quod peccāt ī articulos fidei q nō sapiūt hūanitatē xpi.đ qb⁹ de sū.tri.firmiter ꝛ hoc scit eccle sia ꝛ illos sustinet: ꝛ nihil ad nos ꝛc.ij.q.i.multi de diuor. gaudemus. possent tm̄ super his per ecclesiā cōpesci si talia dogmatizarent inter xpianos: vt scripsi post Inno.ꝛ Hosti.de voto.ꝙ super his.ꝟ.defensione.sicut ꝛ in alijs casibus coercentur qui no.de iude.iudei siue.ad rationes vero ipsorum rñde vt ibi scri psi.co.ti.conquestus.ꝛ no. Hosti.in sum.eo.ti.§.an aliquo.
z ¶ Omittant.per modum de quo.s.ca.compil.de hereti.c.i.

m ¶ Agetur.quo casu ꝓcediꝫ simpli citer ꝛ de plano.s.ea.cōpil.de iudi.dispendiosam.
n ¶ Codices.lȝ hoc sit speciale nomē cuiusdā libri ciuilis sciētie tm̄ amplia tur ad oēs libros.đ sum.tri.dānam⁹.ꝟ.nō.n.ff.de edē.argētarius.§.i.
o ¶ Rationū.vide qđ no.ꝛ dixi đ ꝓba.c.i.ꝛ Azo.ī sum.de edē.§.nunc de editione rōnū.qcqđ scribaꝫ de rationibus edendis: dicitas vꝫ ꝙ rōnis editio p spāles actiones petiꝫ a tutore curatore socio ꝓcuratore ꝛ gestore .s.p actiōes tutele ꝓ socio mādati ꝛ his similes.sed p edictū de edēdo iu ste petiꝫ ab illo qui fecit illā ex publico officio: sed si nō petitur ratiōe publi ci officij: tunc vꝫ ideȝ ī illis qđ in īstrumētis: si igiꝫ vt priuatus quis con ficiat scripturā in libro de datis ꝛ acceptis nō cogiꝫ ad illas rōnes edēdas sine cause cognitione: ꝛ in cause cognitiōe vertiꝫ ꝙ illis vtaꝫ: vel ꝙ petēs sit priuilegiatus vt fiscus.ff.đ eden.l.iij.ꝛ sic potest recte intelligi.l.i.C. de eden.hoc ergo nouū facit h constitutio qđ addit aliuȝ casuȝ priuilegia tum: in quo etiā taliū rationū fit editio.q̄ ante cōstitutioneȝ istā nō fiebat vt fuit olim determinatū p dn̄m Jacobū đ baisio fratrē archidiaconū.q q̄rebat de manifesto vsurario q epō satisdederat: qđ vidi in mercu.hoc ti. sub lra.G. Itē scias ꝙ istis rationibus stareꝫ ꝯ eos: p eis nō.C.đ ꝓba. .l.instrumēta.ꝛ.l.rōnes.ꝛ.l.exēplo.ꝛ no.ff.de eden.l.quedā.§.nūmu larios.ī glo.sed an idē hodie.ꝛ facit qđ no.de fide instrumen.c.ij.in fi.i. glo.ꝛ.xiij.q.ij.sane prefertur in glo.sed quod.
p ¶ Censura.qđ cōtineat habeꝫ de ꝟ.si.q̄renti nō vult ergo h ꝯstō ipso ī uito domum ipsius īgredi vel archam ipsius frāgi: ꝛ vide qđ no.ī spe.đ instru.edi.§.videndū restat.ꝟ.pone instrumēta.ꝛ q: hāc censurā lȝ nō di recte tm̄ indirecte ꝯ iudeos exercet ecclesia.e.ti.p⁹ miserabilē.ꝛ.c.quāto sa tis videreꝫ ꝙ ēt in iudeis hēt hoc locū si p seculares pncipes tales edere nō coganꝫ per iura pre.ꝛ facit qđ dicam infra parte proxima.
q ¶ Ipsos.vsurarios: ꝛ idē puto đ ipsoꝝ heredib⁹ suis vel exꝫneis.đ vsu. ma nos.ꝛ.c.michael.ff.đ edē.si qs ex argētarijs.§.i.ꝛ.l.q̄dā.§.nihil.
r ¶ Cōpellēdos.qđ si dicat vsurari⁹ vł heres se nō hēe rōnes vel se illas pdidisse: videreꝫ credēdū ipsi⁹ sacro.ff.đ eden.l.pretor.§.sed si ꝑuus.C. de fide instru.l.vlti.qđ me.cau.c.vlti.ꝛ fa.qđ no.de puile.cū oliȝ.i.dis. ꝯ.facit de pur.ca.c.i.in eo ḡ ꝙ dicit se nō hēe vł pdidisse non credeꝫ: nisi aliꝫ pbet: hȝ ergo ꝓbare amissionē cū casu: pone incendio vel ruina.ff.đ eden.siqs ex argētarijs.in fi.l.vlti.de fi.instru.ꝛ qđ no.in decre.cum oli

Requens. Diuidiꝫ in tres partes: q: prīo ꝯciliū narrat.xxx.gra uamina q̄ inferebanꝫ religiosis.scđo pmissa rōne ꝯ illa prouidet. Et sic pcipit ab illis platos cessare: ꝛ facere suos subditos cessare iu bens ipsorū religiosoꝝ puilegia ꝛ iura ꝟuari ibi: veꝝ.tertio ꝯ aliō xxx.grauamina ꝓuidet ibi. Cm̄. pma ps posset subdiuidi in tot p tes quot sunt grauamina. Imola. Et est huic si.s.c.ꝯpil.de cēsi.ad nostrum.
c ¶ Circūstrepit.sumptum.liiij.distin.frequens ꝛ đ restitu.spo.frequens ī pn. lib.vi.ꝛ ibi exponitur.
b ¶ Superiores.archiepiscopi ꝛ patriarche.
c ¶ Inquietant.sumptum.c.ti.nimis in prin.
a ¶ Capiunt.etiam prelati sunt excōmunicati cum iniuriosas manus inijtiunt ī clericos.de sen.excō.vniuersitas.
b ¶ A iure.de pui.c.i.li.vi.de here.ad abolendā.p has tm̄ cōstōnes de.ī mul tis casibus hñt ordinarij iurisditionē super exēptos: quos dicā.ſ.de pe.c.ij.
c ¶ Quidam.scđs. d ¶ Interminationē.hoc nō ligat ad penā: quod dic vt no.de sagi.c.vno.cū concor. e ¶ Neue.tertium.
f ¶ Audiant.qđ tm̄ lȝ sine preiudicio parochialiū ecclesiarū de paro.c.ij.qđ dic vt ibi: ꝛ qđ eis offerꝫ suū est: de sta.mo.c.i.religiosi tm̄ nō debent aliquos retra here ab accessu vel frequentia suarum ecclesiarum.ſ.ti.i.c.i.
g ¶ Molentes.quartum. h ¶ Domesticos.ſ.ti.i.c.i.ad fi.
i ¶ Causa rōnabili.contra hos erat prouisum.de sen.ex.sacro.

a Voluntatis. Contra hos erat prouisum de priuile. quanto. sed illa loquitur de exemptis vel priuilegiatis: ista generalius de omnibus: vt patet in fi.
b Et appellationibus. quintum.
c Interponut. vide quod no. de priui. auctoritate. lib. vi. in vlti. glo. per In. no. et Hostien. de appel. dilectus.
d Mancipari. puniendi sunt vt. ij. q. vi. decreto. de app. de pore. §. timentib9 talia sufficit p testari: qd dic vt de ap. c. vl.
e Quida preterea. sextum.
f Pleno iure. xvi. q. ij. visis de priuile. quoniam.
g Nonnulli. septimum.
h Interdicut. si de exceptide ostat snie no ligat. d appella. si duob9. de reli. do. cu dilectus. de hoc de accu. veniens. in vl. glo. cum suis remis.
i In exigedo. Octauu3. et argue ad ea q scripsi de censi. cu3 apls. sup vsi. charitate. q epus pot exigere charitatiuu3 subsidiu du mo sit moderatu. Jo.
k Excedut. cu tn illd ee debeat moderatum. de censi. cu3 apostolus. §. prohibemus. de offi. or. coquerente. in fi.
l Et insolitas. nonum.
m Contra iura. eo. tit. c. i. de censi. c. ij. et c. ecclesijs.
n Nouos. decimu3. et est hoc cotra id de censi. phibemus.
o Processus. vndecimum.
p Permittunt. p hoc pnt a delegatis vel oseruatorib9 puniri: cu illoru iurisditione impediant. de offi. delega. c. i. etiam ab ipsis subdelegatis si iurisditione habet. eo. ti. ex lris saluo quod de coseruatorib9 dicitur eo. ti. c. vlti. li. vi. §. vices.
q Tabellionibus. xij.
r Coficiat. in causis vel negocijs et c. vt sequitur: et hoc est cotra forma iurameti ipsoru de q diri ne cle. vel mo. sic te. et not. in spe. d instru. edic. §. restat d. sed quero sub qua.
s Presentatos. xiij.
t Obedictia. dicedo salute3 et obedictia debita et deuotam vl his similia. si sint exepti non tenent obedictia psiteri. de puil. cu olim. ij. si no sunt exempti satis est q a principio pmiserunt de simo. ne dei.
v Lrar. sit ergo pntatio per lras. de his q fiunt a platis. ea noscit. vbi de hoc in. i. glo.
x Ecclesijs. xiiij. alias in ecclesijs.
y Indignas. ad coru remotione dato et q eent digni agere pnt pntates et pntati. xvi. q. vij. decernimus. de iurepa. ex litteris. et c. ex insinuatione de re iudi. cum bertoldus.
z Quidam. etiam. xv.
et Ad mensam. no. Inno. de re. ec. no alie. vt super. q res in quib9 ecclesia h3 directu dniu3 sed alius vtile: vt sunt feuda: no pnt dici de mesa: cu ali9 fruct9 pcipiat: et p tanto illor et ad ecclesia reuersor fieri pmittit noua infeudatio. de feudis. c. ij. h3 q. rit q ecclesie dicant pprie de mesa prelator vel capitulor vl singulariu dignitatu vel pbedar: et videt q ille q sunt mesis cor vnite intantu q rectore vel vicariu ppetuu no hnt aliu qua illu cui facta est annexio: qd pbat h lra. d. c. opila. d rescrip. c. i. de sup. neg. pla. c. i. Istud aut pot sic esse p vnione sic facta p ep3 d cosensu capli. d. ea. copila. de re. ec. no aliena. si vna. de sta. mo. c. i. §. ad hoc per pscriptione: vt no. in pre. decre. vt sup. p papale concessione: et de hac no dubitatur. de pui. pastoralis. nec putes q ecclesia q pleno iure subiectionis spectat ad illos pptere a dicat de mesa. l3. n. rector talis ecclesie institutione et destitutionem ab illis recipiat: et ab illis visitet et quo ad teporalia: non tn pnt fructus ad suos vsus ouertere: nisi illa habeat in mesa vel in suos vsus couertedas quod probat pre. decre. sed ob. et qd diri in ecclesia q spectat ad mensam poni et deponi pro libito vicariu tpalem. decre. extirpande. §. qui vero de pben. et. d. ea. opil. de iurepa. c. i. p q patet q in ecclesia annexa quo ad tpalia: instituit rector vel ppetu9 vicari9: sed dico q aut ecclesia spectans ad mesam plati vl collegij vl dignitate hntis vel pbedarij recipit superioris institutionem quo ad regimen ecclesie vel saltem ppsi: et tuc locu h3 quod dr de vicario perpetuo: aut pleno iur spectat ad illu et quo ad spualia et tunc h3 locu qd dicit de vicario temporali: etia3 si sit curata vt hic: et supbis vide quod scripsi de preben. de monachis. d priuile. pastoralis.

luntatis[a]. Bona illoru3 iterdu nihilominus, illicite occupantes. Et appellationibus[b] quas pdicti exepti ob pdicta vel alia grauamina ronabiliter iterponunt[c] qnq3 minime deferentes. Appellates occasione appellationu huiusmoi interdum capiut aut capi faciunt et carceri macipari[d]. Quida[e] pter ea capellanos i ecclesijs pleno[f] iur spectantibus ad eosde3 l3 nulla ca subsit legitima celebrare no sinut: nec ministrare parochianis ecclesiastica sacra. Nonnulli[g] et idebite abbates monachos et couersos exeptos necno et clericos ipsis pleno iure subiectos: si eis no pareat in his et in qb9 no tenent eisde: ico sulta facilitate suspedunt excoicant capiut et incarcerat: ac loca et ecclesias iterdicut[h] ipsoru. In exigendo[i] insup ab ipsis exeptis ipsoruq3 subditis subsidia charitatis excedut[k] nimiu otra eos et isolitas[l] ac idebitas ipsis otra[m] iura exactioes iponut. Nouos[n] cesus et indebita onera parochialib9 iponut ecclesijs: i qb9 exepti ius obtinet psonatus. Processus[o] iuste factos seu snias iuste latas a delegatis sedis aplice vel a coseruatorib9 pro exeptis publicari seu executioni mandari a suis subditis non pmittut[p]. Tabellioibus[q] publicis ibibent: ne instra coficiat[r]. Et iudicib9 ne iusticia faciant. Ac iurispitis ne osiliu vl auxiliu pbeat i causis seu negocijs eorude. Pntatos[s] per exeptos ad ordies vl bnficia: quoru pntatio ad eos ptinet nolut admittere: nisi pntates ponat obedietia[t] in salutatione lraru[v] qs pro huiusmodi pntatione transmittunt. Ecclesijs[x] quoq3 vacatib9 in quibus monasteria ius obtinent pronatus repulsis psonis idoneis pntatis ad eas psonas instituut inhabiles et indignas[y]. Quida[z] etia3 ecclesias cura aiaru hntes ad mensam[et] abbatum spectates: quar fructus qnq3 clericis secularibus tradunt seu ocedunt ad firma[ꝯ]: clericis ipsis decedetibus suis oferunt clericis q3q3 ipse pp hoc ecclesie in veritate no vacet[et]. Nonnulli[a] quoq3 in ecclesijs monachor iura ipsor iniuste sibi appropriat. Et de ipsar redditib9 vt volunt ordinant: ita q rectorib9[b] ear no remanet vnde valeat sustentari[c]. Quida[d] cu[e] armis et recto vexillo moledina et alia bona otra iusticiam destruut exeptoru: q et tato tpe posse derut q de otrario memoria non existit[f] mittutq3[g] frequeter ad moasteria suaru ciuitatum et diocesum suos osanguineos et nepotes: et interdu aialia sua cu3 custodibus vt eis[h] de bonis moasterioru3 debeat puideri. Abbates[i] isup et pores moasterioru frequeter opellut. vt suis osanguineis et nepotib9 moasterioru suoru seu poratuu possessiones ocedat in ppetuu vel ad tepus: qs qde ocessiones vel pesiones nos nullas ee volum9 ipso iure[k]. Eosde[l] quoq3 abbates et pores qnq3 copellut ad pntandu sibi ad ecclesias vacantes i qb9 ius obtinet pronat9: et ad monachadu[m] iterdu suos familiares consanguineos vl nepotes. Frequeter[n] et pmittut et[o] tacite osentiut q i suo dominio tpali p milites vasallos et ipsor3 tpales officiales monasterioru bona mobilia et imobilia p violentia occupent in casib9 no pmissis a iure: et alie varie iniurie personis ecclesiasticis et monasteriorum hoib9 irrogent. Preterea[p] iterdu iniuste abbates pores ac alios bnficiatos bnficijs suis puat: vt sic fruct9 bnficioru illoru pcipe valeat pmo anno ptextu puilegij qd asserut se hre: q vsq3 ad certu tps fruct9 bnficioru vacatiu possint pcipe pmi anni[q]. Quib9[r] no oteti eqs boues thesauru et alia boa moasterioru et bnficiorum vacatiu illicite[s] occupat: que eent futuris successorib9 resuada[t]. Quida[v] militib9 et alijs potetib9 dignitatum suaru3 reddit9 et puentus vedunt ad tps vt per ipsos[x] exepti vicini fortius opprimantur. Nonnulli[y] etiam indebite[z] monasteria dirimunt. Alij[et] domos et hospitalia et alia bona monasteriorum mo-

ꝯ Ad firma. de loca. vestra. ne prelati vices suas. c. si.
et No vacet. fa. d. ea. co. de rescrip. c. i. d sup. neg. pre. c. vno. §. pmiss. illi. n. si erat rectores sed firmarij secus si rectores fuissent licet manuales vt ibi.
a Nonnulli. xvi.
b Rectoribus. q alibi dicunt vicarii. de pben. de monachis.
c Sustentari. cotra id. d. ea. copil. de iurepa. c. i. cum concor.
d Quidam. xvij.
e Cu armis. tenetur q de vi publica. de h. de or. cog. c. ij. in. i. glo.
f No exstit. et sic i prescrip. releuaret ab onere probandi. de prescrip. c. i. lib. vi.
g Mittutq3. xviij.
h Ut eis. de osanguineis nepotib9 aialib9 et custodibus ipsorum.
i Abbates. xix.
k Ipso iure. cocor. d. c. co. de reb. eccle. non alie. c. i. et ibi ocedeti pena suspensionis iponit.
l Eosdem. xx.
m Monachadu3. qd qnq3 spectat ad solos platos qd dic vt de regula. c. si. li. vi.
n Frequenter. xxi.
o Et. repete pmittunt quod.
p Preterea. xxij.
q Anni. de rescript. si pp. li. vi. et l3 h lra posset induci q priuilegiu tale coprehedat bnficia etia spectantia ad exemptos no tn pbat de bnficijs exemptis ex quo per epm fit puatio vt premisit: quod tn dicat archi. i dcre. si pp. puto q si i puilegio dr d bnficijs diocc. sue veniet exepta: sec9 si diceret d bnficijs sibi subiectis: et e sic qd scripsi d rescrip. abbate. vbi p3 rnsio dcre. graue. de of. or. q inducit ad oriu.
r Quibus. xxiij.
s Illicite. illa. n. q ad fruct9 no ptinet vsurpare no debent. de elec. generali. §. vlti. li. vi. et ocor. d. ea. co. de deci. c. ij.
t Reseruanda. de of. or. pnti. li. vi.
v Quidam. xxiiij.
x Ut p ipsos. hoc als licitu ex aio sit illicitu: sup quo vide qd no. de reg. iu. locupletari. li. vi. xi. q. iij. siqs do. et est sic huic de deci. in aliqbus. de iude. c. pe. et qd scripsi de sen. ex. qte.
y Nonnulli. xxv.
z Indebite. ergo sec9 si ex ca iusta. viij. q. i. et temporis. xvi. q. vlti. siqs vult de con. di. i. tribus.
et Alij. xxvj.

bilia ⁊ immobilia frequenter occupant[a] ⁊ detinent occupata. Plures[b] quoqȝ sine cā iusta īpediunt ne exempti loca sua valeant reparare[c]. Quidam[d] statuta faciunt per q̄ derogatur priuilegijs[e] exemptorum. Et generaliter[f] q̄ȝ plures prelati religiosis p̄sertiȝ exemptis ⁊ priuilegiatis ī personis ⁊ rebus suis ac iuribus spūalibus ⁊ tpalibus graues inferūt ꝯtra iusticiā ⁊ eoꝝ priuilegia[g] iniurias ⁊ iacturas. Nex q: vna ē regularium ⁊ secularium p̄latoꝝ ⁊ subditoꝝ exēptoꝝ ⁊ non exēptoꝝ vl'is ecclesia: extra quam nullus oīno saluatur[h]: quoꝝ oīum vnus[i] est dn̄s vna fides ⁊ vnuȝ baptisma: decet[k] ut oēs qui eiusdem sunt corporis[l] vnius ēt sint voluntatis: ⁊ sicut f̄res ad inuicem vinculo charitatis sint astricti. Decet igitur vt ⁊ p̄lati ⁊ alij tam exēpti q̄ȝ non exempti suis iuribus sint contenti[m] ⁊ alter in alterius iniuriam non ꝓsiliat seu iacturaȝ. Uniuersis itaqȝ prelatis ecclesiarum p̄ntis sanctionis edicto districte precipiendo mandamus: quatenus ipsi a predictis grauaminib⁹ omnino cessātes ⁊ cessari suos subditos faciētes: uiros religiosos exemptos priuilegiatos ⁊ non exemptos: mendicantes ⁊ non mendicantes charitatiue tractent ⁊ foueāt ⁊ sua iura ⁊ priuilegia inuiolabiliter eis seruent. Et qm̄[n] plus solet timeri q̄ spāliter quāȝ q̄ generaliter inhibetur[o]: eisdeȝ p̄latis districtissime inhibemus: ut abbates priores ⁊ alios religiosos ne ad sua generalia ⁊ ꝓuincialia vadant capitula[p]: impedire quomodolibet nō presumant.

Rubrica De priuilegijs ⁊ excessibus priuilegiatorum.

Clemens quintus in concilio viennensi.

Ponit sex casus in quibus religiosos excōicat ⁊ absolutionem pape reseruat: ⁊ priuilegijs ⁊ exemptionibus non obstantibus eos p ordinarios locorum denunciari precipit: secundo ibi quibus: ponit septē culpas religiosorum a quibus eos precipit abstinere sub certis penis: quas eis imponi iubet: ⁊ quas prelatis ipsorū īponit si nō satisfecerit. Tertio ibi sane: ponit moderationem circa duos primos casus. hoc .d. Jo. an.

Religiosi qui clericis aut laicis sacramentum vnctionis[q] extreme vel eucharistie[r] ministrare matrimoniaue solennizare[s] nō habita[t] sup hiis parochialis[u] presbyteri[x] licētia spāli[y]: aut q excōmunicatos a canone[z] preterquam in casibus a iure expressis[⁊] uel per priuilegia sedis aposto. concessis[7] eisdē vel sententijs[ʒ] per statuta ꝓuincialia[a] aut synodalia promulgatis seu vt verbis eorum vtamur[b] a pena ⁊ culpa absoluere quemquam[c] presumpserint: excommunicationis ī currāt[d] sententiaȝ ipso facto per sedem apostolicam dumtaxat absoluendi[e]: quos etiam locorum ordinarij postquam de hoc eis constiterit excommunicatos faciant publice nunciari[f]: donec de absolutione ipsoruȝ eis fuerit facta fides: nullo religiosis eisdem super hoc exemptionis vel alio priuilegio suffragante[g]. Quibus etiam in virtute sancte obedientie ⁊ sub interminatione maledictiōis eterne districtius inhibemus: ne in sermonibus suis ecclesiarum prelatis

a Occupant. dicēdo sibi ius p violentiā cadunt a iure suo si qd̄ hn̄t. C. vnde vi. si qs in tātam. xvi. q. vi. placuit. de preben. cum qui. lib. vi.

b Plures. xxvij.

c Reparare. quod tn̄ iudeis pmittitur de suis synagogis: iuxta primuȝ statutū de iudeis. consuluit.

d Quidam. xxviij.

e Priuilegijs. hoc nō p̄nt. xxv. q. ij. c. i. ⁊ ij. in mo nec ipm̄ principeȝ decet hoc facere. de re. iur. decet. cū suis ꝯcor. li. vi.

f Et generalr. xix. generale.

g Priuilegia. decurtāda erāt ipsis eoꝝ priuilegia. de p̄ui. dilecti.

h Saluatur. de sum. tri. c. i. §. vno.

i Unus ē. ad ephesios iiij. habet de hac triplici vnitate. ⁊. s̄. ea. cō. de su. tri. c. i. §. ad hoc. ⁊. j̄. de se. ex. c. i. ad idē. xxiiij. q. i. loquitur.

k Decet. inspicimus. qd decet: qd̄ ꝓprie respicit honestateȝ. de vo. magne. de elec. cum nō deceat. lib. vi.

l Corpis. mystici qd̄ ē collectio fidelium. de cō se. di. i. ecclesia. cuius caput est xps. d̄ sacra vn. c. vno. ver. sȝ vbi.

m Contenti. s̄. eo. ti. accedentibus.

n Et qm̄. xxx.

o Inhibetur. xxiij. di. quāquā. de here. si aduersus.

p Capitula. ꝯcor. xxxij q. iiij. sicut circa fi.

Religiosi qui. No. p hoc principiū hāc ꝯstōnē cū suis penis ita locū hr̄e in religiosis q̄ seculares clericos nō īcludit. An vero includat religiosos prefectos ecclesijs parochialibus quo ad n̄ suos pochianos dubitatur ⁊ vide quod dixi. s̄. ea. compil. de deci. c. i. i. glo.

q Unctionis. de hoc sacramento. xcv. distin. §. sed istud. ⁊. c. se. de sac. vnctione. c. vno. ī pn̄. d̄ verb. sig. q̄suit. de pe. ⁊ re. q̄ ī te. ⁊ dic vt ibi.

r Eucharistie. dr̄ ab eu quod est bonū ⁊ charis quod est grā quasi vna bona grā. de hac satis. s̄. ea. cōpila. de reli. ⁊ ve. san. c. vno.

s Solēnizare. i. solēniter bn̄dicere de hac bn̄dictione hr̄. xxx. q. v. c. i. ⁊ iiij. ⁊ capitulis sequētib⁹. xxiij. di. c. vl. d̄ spō. ꝯsultatiōi. d̄ se. nup. c. i. ⁊. iij.

t Nō habita. sed nūqd credet religiosus parochiano dicenti se hr̄e talem licētiam? videtur q̄ sic: p id quod no. de pe. dist. vi. placuit. q: non ē presumēdus īmemor sue salutis. i. q. vij. sancimus. de homici. significasti. ij. sȝ ꝯ q: videmus in sacramento ordinis cū dat a non suo epo: qd̄ ibi requirit plena fides de licētia ⁊ qn̄qȝ de cā: de tēporibus ordina. c. i. ⁊ secundo. li. vi. cum si. Item ista est q̄dam absolutio facta per parochialem presbyterum super qua nō creditur ei qui se dicit absolutum. de offi. ordi. ex parte. de sen. exc. sicut. idem si dicatur delegatio. de offi. dele. cuȝ in iure. sed posset ad primum r̄nderi illud spāle: q: sacramentum ordīs nō datur propter recipientem tm̄ imo pp alios ⁊ ideo dicitur sacramentū dignitatis. i. q. i. §. si ergo. ⁊. §. ecce si clericis. ⁊ facit quod no. de ꝯiu. serno. c. i. ī glo. scda. sed ista sacramenta recipit qs pp seipsum. Ad scōm alias r̄ndetur quod illa vera ī foro contentioso: secus ī penitentiali: ut dixi ī predictis decre. sicut super. i. glo.

u Parochialis. p hoc quo ad scholares mercenarios ⁊ hiis siles ītelligo p̄sbyteruȝ in cuius parochia īhabitāt. facit quod no. de pe. di. vi. placuit. de hoc scripsi de peni. ⁊ re. oīs. sup verbo sacerdote. ⁊ Host. tractauit in summa de paro. §. pe. ver. qs intelligatur parochianus. ⁊ de pe. ⁊ re. §. cui cōfitendum. ad finem.

x Presbyteri. puto licētiam parochialis sufficere q adhuc p̄sbyter nō ē: puta q: est īfra annum vel dispensatum est cū ipso sȝ formā decre. cū ex eo. de elec. li. vi. uel est parochialis collegiata. eo. ti. statutū: facit de elec. suffraganeis d̄ transla. ca. i. ⁊ quod ibi no. videt ēt sufficere licētia vicarij gerētis curā p moduȝ p̄di. decre. cum ex eo. facit. īfra. de pe. cupientes puto ēt post scrīi a penis excusari illū q hoc facit de auctoritate diocesani. facit de pe. ⁊ re. capi. ij. in fi. lib. vi. nam diocesis est parochia epi: de dona. apostolice in prin. ⁊ eps p̄sbr. xcv. dis. olim. d̄ pec. cleri. c. ij. ⁊ facit q̄ scripsi de pe. ⁊ remis. omnis super verbo. ꝓprio. ⁊ hoc eo fortꝰ qn̄ vacat parochialis ecclesia. sed qn̄ nō vacat an̄ factū ꝯsulas abstineri. ⁊ ex licētia epi vel archipresbyteri ciuitateñ. hoc nō fieri lȝ ab illis recipi possint vt scripsi de of. archipresbyteri. c. iij. ⁊ est sil'e de iureiur. vex. ⁊ quod dixi de iudeis significauit. d̄ re iudi. inter. super tertia glo.

y Spāli. hic ēt est dubiuȝ an hec spālitas respiciat solū exp̄ssionē sacrorum an ēt requirat expressioneȝ psonarū qd̄ est dicere an sit satis q̄ presbyter licentiet religiosum vt pochianis suis possit iniūgere pniam ⁊ eis eucharistiā p̄bere: an requirat pochianoꝝ exp̄ssio qb⁹ hec sunt p̄bēda. Itē an sufficiat generalis licētia data parochiano q̄ possit illa recipere a quo vult religioso an vero tali religioso vel pochiano. de tali religioso spālis licētia requirit. vt bene satisfiat huic lr̄e cōsulo q̄ de psonis ⁊ de cōferente ⁊ recipiente ⁊ de sacramētis fiat specificatio. ad hoc de sen. excō. ꝯstōnem. libro sexto. ⁊ de do. ⁊ ꝯtu. c. ij. cū concor. s̄. ea. cōpil. de vi. ⁊ ho. clericoꝝ. c. i. j̄. de sen. excō. grauis in fi: credereȝ tn̄ q̄ ex quo de sacramento fit specificatio: lȝ non exp̄mat nomē parochiani: cuȝ dat licētia religioso: uel nomen religiosi cū dat licētia parochiano euitet pena. facit de tēp. or. c. i. ⁊ de officio vicarij. c. vlt. li. vi. Et no. hic de pn̄ia non dr̄ que ēt de licētia sacerdotis ꝓpi recipi nō possit a presbytero nō hn̄te curam: de hoc de pe. ⁊ remissio. omnis. ⁊ tamen dato q̄ reciperetur non est locus huic pene: sicut ēt non habet locum pena in sacramēto baptismi: cum illud hic non exprimatur.

z A canone. quocunqȝ ēt a quo eps vel sacerdos posset absolui. de sen. ex. nuper. ⁊ vr̄ idem de snia hoīs de qua forte ideo non expressit q: ab illa absoluit qui excōicauit vel eius superior. de of. or. pastoral. sed ꝯriū puto. ut in casu illo nō expresso nō sit locus pene de ele. statutū. cū ꝯcor. li. vi. ⁊ ad hoc. j̄. eo. ti. ibi a snijs p statuta. ⁊c.

⁊ Expssis. de sen. ex. monachi. ⁊. c. cum illorum.

7 Concessis. habent multi religiosi priuilegium ab apostolica sede super absolutionibus diuersorum casuum.

ʒ A sententijs puto q̄ omnē sniam īcludat excōicationis suspensionis vel interdicti cuius necessaria sit absolutio.

a Prouincialia. aut synodalia. de vtrisqȝ de accusa. sicut olim cum concor.

b Utamur. ꝯcor. de here. accusat. §. ille quoqȝ. li. vi. j̄. de pe. ⁊ re. ca. ij. ⁊ vide quod ibi dicam.

c Quēquam. etiam religiosum vel consocium. nihil enim excipit qui dicit quodcunqȝ de ma. ⁊ obe. solite. in fi.

d Incurrant. qd de recipientibus absolutiones uel sacramēta p̄dicta: an ex tali participatione sint damnati. vide quod dixi de sen. excom. contingit. i.

e Absoluendi. nisi in mortis articulo. s̄. ea. cō. de here. c. i. ⁊. ij. ⁊. j̄. de pe. c. i.

f Nunciari. sic. s̄. ea. com. de censi. c. fi. j̄. ti. i. c. ij. in fi.

g Suffragāte. qn. s. penā incurrāt ⁊ denūcient ut dcm̄ ē. priuilegia enīȝ super his concessa tollere non intendit: ut. s̄. pȝ eōcor. qd̄ dixi. s̄. e. cō. de deci. c. i. in fi.